De geboorte van Ismaël

Genesis 16

Thema: Niet vergeten door God

Doel
De kinderen ontdekken dat God niemand vergeet. Ook Hagar en Ismaël worden door de HEER gezegend.

Toelichting
God heeft beloofd Abram en Sarai tot een groot volk te maken. Maar ze hebben nog geen kinderen. Sarai grijpt daarom zelf in en helpt God een handje. Ze dwingt Hagar om met Abram een kind te krijgen. De zoon van haar slavin geldt immers als haar zoon.
Als Hagar een kindje verwacht, wordt ze zelfbewuster. Ze geeft Abram iets dat haar meesteres niet kan geven. Dat laat ze duidelijk merken. Sarai is boos en vernedert haar. Abram treedt hier niet tegen op. Dan vlucht Hagar, naar de woestijn, waarschijnlijk haar dood tegemoet.
Dan grijpt God in. Hij vergeet Hagar niet. Hij zet haar niet aan de kant, maar beschermt haar. Door zijn engel zoekt Hij haar op. Hij stuurt haar terug, maar met een belofte. Ook het leven van haar zoon, Ismaël, past in Gods plan. Hij zal zijn als een wilde ezel, die schopt en geschopt wordt. Hagar dankt God en krijgt in de tenten van Abram haar zoon.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: God geeft Hagar een zoon
Richtlijnen: De jongste kinderen vertellen we over Gods belofte dat Abram en Sarai een kind zullen krijgen en tot een groot volk zullen uitgroeien. Maar ze hebben geen geduld. Hagar, de slavin van Sarai, moet een kindje krijgen met Abram. En dat gebeurt, Hagar wordt zwanger.
Hagar plaagt Sarai en is niet meer gehoorzaam. Sarai is boos en straft haar daarvoor. Zo erg, dat Hagar vlucht, de woestijn in. Maar daar is geen water en eten. Zal ze nu doodgaan?
Gelukkig laat God Hagar niet in de steek. In de woestijn laat Hij dat zien. Hij stuurt een engel en zegt dat haar zoon Ismaël geboren zal worden. God zal voor hem zorgen. Hagar bedankt God en gaat weer terug. Ismaël wordt geboren.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: God komt op voor Hagar
Richtlijnen: Grijp even terug op Gods belofte aan Abram en Sarai. Ze zullen een zoon krijgen. Een groot volk zal ontstaan. Maar Sarai raakt niet in verwachting. Hagar is haar slavin. Ze moet in alles gehoorzamen aan Sarai. Dus ook als Sarai bedenkt, dat Hagar in haar plaats een kind moet krijgen met Abram. Zo raakt Hagar in verwachting. Ze treitert Sarai en gehoorzaamt haar niet meer.
Sarai neemt wraak. Zij vernedert Hagar en behandelt haar waarschijnlijk wreed. Abraham doet er niets aan. Hij komt niet voor haar op, maar laat het gebeuren. Hagar vlucht de woestijn in. Liever dood dan zo moeten leven.
Gelukkig is God anders dan mensen. Hij zoekt Hagar door zijn engel op in de woestijn. Hij redt haar van de dood, stuurt haar terug, maar belooft ook dat haar zoon Israël ook een plaats op aarde krijgt. Hij mag leven en ook uitgroeien tot een groot volk.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Je eigen fouten afschuiven op een ander
Richtlijnen: Sarai maakt in deze geschiedenis een eigen plan want van Gods belofte van een groot volk lijkt niets terecht te komen. Slavin Hagar lijkt de oplossing. Maar waarom heeft zij God niets gevraagd in haar gebed? God doet toch wat Hij belooft? Sarai gaat haar eigen gang en dat levert problemen op. Hagar wordt ongehoorzaam, doordat ze Abram iets kan geven dat Sarai niet kan.
Herken je dat ook? Geloof jij in Gods beloften of heb je een handig plan bedacht om te bereiken wat je wil?
Sarai wil nu het verleden vergeten; ze drukt haar verkeerde keuze weg. Ze straft Hagar en die vlucht. Abram grijpt niet in, God wel. Hij stuurt zijn engel en laat Hagar niet de dupe worden van Sarai's ongeloof. Hij heeft oog voor haar. Hij redt haar in de woestijn en geeft haar een mooie belofte: ook Ismaël zal uitgroeien tot een groot volk.
Ieder mens telt bij God, ook jij. Hij geeft jou een plaats in zijn plannen. Ook jij krijgt zijn zegen.

Extra bijbelgedeelte: Galaten 4: 21-26
(God voert zijn plan van verlossing uit door de zoon van de belofte, Israël. Ook Ismaël mag echter in dienst staan van Gods reddingsplan)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte
Op de zondag na Pinksteren pakken we het boek Genesis op. We vallen midden in Gods bewogen geschiedenis met Abram, zijn beloften over een verbond aangaande een land en een volk, en het geloof dat daarbij van Abram (die vanaf hoofdstuk 17 Abraham heet) wordt gevraagd. Dat God in deze weg met deze ene man en het ene volk dat uit hem voortkomt het heil van alle mensen en volken op het oog heeft, was vanaf de eerste roeping van Abram al duidelijk (Gen. 12:3). Ook in Genesis 16 komt deze trek, zij het op een paradoxale manier, tot uiting. Vanuit het perspectief van het net gevierde Pinksterfeest mogen we daar in uitleg en vertelling bijzondere aandacht aan geven.

Net voor ons hoofdstuk heeft God - na Abrams uitgesproken twijfel (15:3 en 7) - zijn beloften van zowel een groot nageslacht als het bezit van het land met tekenen bevestigd. Als de ontelbare vele sterren zullen Abrams nakomelingen zijn. Een eenzijdige verbondsbekrachtiging van Gods kant (de rokende oven met vurige fakkel die tussen de offerdelen doorgaat) bezegelt Gods toezegging. In deze geschiedenis lezen we ook dat Abram op de HEER vertrouwt (15:6). Tegen deze achtergrond klinkt het begin van hoofdstuk 16 des te wranger. Het staat er kort maar krachtig: ‘Abrams vrouw Sarai baarde hem geen kinderen.’

Sarai’s slavin Hagar wordt vervolgens de eerste draagmoeder in de geschiedenis. Ze kwam uit Egypte en was mogelijk onderdeel van het enorme cadeaupakket dat farao Abram had meegegeven (12:16). Sarai zelf moedigt Abram aan om met haar slavin te slapen (vers 2). Let op haar vrome, maar al te stellige motivatie: ‘de HEER houdt mijn moederschoot gesloten’. Zo laat de God van dit verbond zich echter niet narekenen, je doet er beter aan op Hem te blijven rekenen. Dat ontbreekt merkwaardig genoeg ook bij Abram. Hij had net hiervoor Gods trouw in krachtige tekenen beleefd (hoofdstuk 15). Hij hechtte geloof aan God en zijn beloften (15:6). Waar is dat gebleven? Had hij vanuit zijn rijke geloofservaring zijn vrouw niet kunnen en mogen bemoedigen?

Vanaf het moment dat Hagar merkt dat ze zwanger is, wordt ze zelfbewust. Ze beseft haar waarde en het is gedaan met haar slaafse onderdanigheid aan Sarai. In plaats van een oplossing voor haar probleem, heeft Sarai er een probleem bij. Zo gaat het vaker als wij God onze manier een handje willen toesteken. Sarai is zich daar echter weinig van bewust. Ze spreekt over het onrecht dat haar is aangedaan, en opeens is dat allemaal Abrams schuld. Opnieuw sleept Sarai God erbij. Hij moet maar beoordelen wie er in zijn recht staat (vers 5).

Het optreden van Abram is zacht gezegd niet heldhaftig. Hij geeft Sarai de vrije hand (‘Het is jouw slavin…; vers 6). Hij grijpt niet in als Sarai Hagars leven zo zwaar maakt (hard werken, pesten, vernederen?) dat ze vlucht. Maar waar (ook gelovige) mensen het soms lelijk laten afweten, doet God dat gelukkig niet. Bij een waterbron in de woestijn spreekt een engel van de HEER haar aan. Let op de pastorale aanpak (vers 8a). Hagar wordt bij name genoemd (ze mag er zijn!), maar ook aangeduid als ‘slavin van Sarai’ (weggelopen of niet). En dan die vraag: ‘waar kom je vandaan en waar ga je heen?’ Dat is niet maar geografie, het is de vraag naar de essentie, een levensvraag.

Dat blijkt ook uit het antwoord van Hagar (vers 8b). Dat wel de reden geeft (‘Ik ben gevlucht voor Sarai, mijn meesteres’; let op de erkenning doordat ze dat laatste erbij zegt), maar zonder enig uitzicht is. Dat uitzicht geeft de engel en het zal Hagar misschien zijn tegengevallen (vers 9). Er klinkt echter een belofte (vers 10) die de belofte van nakomelingen aan Abram evenaart: ‘Ik zal je heel veel nakomelingen geven, zo veel dat ze niet tellen zullen zijn.’ Mogen we hier een Pinkstermotief onderscheiden? Gods met Abram begonnen verbond tot redding en herstel van zijn geschonden schepping zal weliswaar verder gaan via de lijfelijk uit Sarai geboren zoon Isaak (zie 17:19-21; een groot punt van geding met de Islam). Dat daarmee de andere volken niet buiten Gods liefde en zegen vallen, maakt Genesis 16 heel duidelijk. Het verhaal weerspiegelt de belofte van Genesis 12:3 en wijst vooruit naar de volkomen vervulling daarvan op het Pinksterfeest in Handelingen 2.

Ook persoonlijk mag Hagar Gods ontferming ervaren. Ze moet haar kind Ismaël noemen omdat ‘God heeft gehoord’ hoe zwaar ze het te verduren had (vers 11). De boodschap van de engel heeft echter ook een donkere kant. Vers 12 spreekt profetisch van het karakter van Ismaël en de weg die hij en zijn nakomelingen zullen gaan. Als een wilde ezel die schopt en wordt geschopt. Zelfs met zijn verwanten leeft hij in onmin. Ook dat is tot vandaag de dag realiteit (van de verhouding Ismaël-Isaak toen tot de relatie Arabische volken – Israël nu).

De gebeurtenis bij de bron eindigt met een prachtige geloofsbelijdenis over de God van Abram uit de mond van deze Egyptische (weer een Pinkstertrek!). Deze belijdenis verklaart ook de naam van de bron. Lachai-Roï betekent ‘van/voor de Levende die mij ziet’. Je kunt het laatste woord ook vertalen als ‘die ik zie’. Het begon daar in de woestijn duidelijk bij het eerste: God zag Hagar. Maar dan ga je als mens ook zien. Zien wie en hoe God is, in zijn grootheid en goedheid.
Daar mag Hagar verder mee. En wij ook.

Vers voor vers

Vs. 2 ‘Luister, zei Sarai tegen Abram…’: Laten we Sarai niet te hard oordelen. Wat moet ze wanhopig zijn geweest. Wat een verdriet zal er in haar hart zijn geweest, terwijl haar vruchtbare jaren voorbijgingen. In het oude Oosten werd kinderloosheid algemeen beleefd als schande, vooral voor de vrouw. En God heeft het wel beloofd, maar als het zo lang duurt, zou je dan niet proberen Hem een handje te helpen?

Vs. 2 ‘…misschien kan ik door haar nakomelingen krijgen.’: De praktijk om via een slavin een kind te krijgen dat werd beschouwd als kind van haar eigenares was in de oud-oosterse cultuur niet ongewoon. Zo’n slavin functioneerde in de familie dan als een ‘tweede vrouw’ die wel lager in de rangorde bleef staan. In de oude wetten van Hammurabi komt het al voor. Maar toch…, wij mogen best afkeer voelen bij de machtsverhoudingen tussen een ‘meesteres’ (zoals Sarai hier steeds wordt aangeduid) die haar slavin aan man ‘ter beschikking stelt’ (zo vers 5) en een man die deze slavin zo gebruikt. Mogen we een sluimerende kritiek horen als in het vervolg blijkt welke enorme moeilijkheden deze handelwijze oplevert?

Vs. 5 ‘… ben jij verantwoordelijk!’: Heeft Abram naar Sarai’s gevoel te veel aandacht gegeven aan Hagar, met liefde gekeken naar haar en haar opzwellende schoot waarin zijn kind groeit? Hoe ernstig ook, ik moet licht glimlachen om deze zo herkenbare ruzie in Abrams tenten, waarin de verwijten van hot naar her schieten.

Vs. 7 ‘Een engel van de HEER trof haar in de woestijn aan bij een waterbron…’: Oudere vertalingen hebben het over ‘de engel des HEREN’: een hemelse verschijningsvorm die heel nauw met God zelf is verbonden. Hoe dan ook, God zelf ontfermt zich over de weggetreiterde Hagar. Nota bene: het motief van dorst en uitredding door God speelt hier niet. Dat staat in hoofdstuk 21, een parallelverhaal waarin Hagar en haar zoon Ismaël (dan inmiddels een tiener) na de geboorte van Isaak opnieuw worden weggestuurd. Ook dan is er een God die hoort en beschermt en een weg opent voor deze moeder en dit kind.

Vs. 9 ‘Ga naar je meesteres terug … en wees haar weer gehoorzaam’: Om verder te komen, moet je soms eerst terug naar de plek waar je vandaan was gevlucht (vers 9). Daar zal het niet per se gemakkelijk zijn. Het probleem van de slavernij wordt hier ook niet opgelost. Toch zal Hagar – zich schikkend in de gehoorzaamheid aan haar meesteres – er zegen ervaren.

Vs. 14 ‘… hij ligt tussen Kades en Bered’: net als de in vers 7 genoemde plaats Sur moeten we denken aan het noordelijke deel van het Sinaï-schiereiland. Wilde Hagar terug naar haar geboorteland Egypte?

Vs. 15 ‘Abram noemde de zoon zij hem gebaard had Ismaël’: Let er op dat Sarai uit beeld is verdwenen. Zit daar iets van bestraffing in? Niet voor Sarai, maar voor Abram baart Hagar een zoon. En Abram geeft het kind de naam die die de engel aan Hagar had genoemd. Zij had kennelijk met Abram gedeeld wat haar bij de waterbron was overkomen.

Vs. 16 ‘Abram was 86 jaar…’: Hij was 75 toen hij van Charan naar Kanaän trok (12:4). We zijn nu dus elf jaar verder (vergelijk vers 3: tien jaar toen Abram met Hagar sliep). En wat een leeftijd, voor zowel Abram als Sarai, die volgens 17:7 tien jaar jonger was dan Abram. En dan moet Gods belofte van een lijfelijk zoon uit Sarai nog vervuld worden. Veertien jaar later gaat dat nog gebeuren ook (21:1-5)!

Vraag

- Hoe ervaart u het om op de zondag na Pinksteren over dit Bijbelhoofdstuk na te denken? Waar komt het evangelie van het Pinksterfeest dichtbij? Waar voelt het nog ver weg?

Auteur: WMB

Liederen

Psalm 47:1 en 3	
Lied 804	
Lied 687	(=Gezang 219 LvdK)
Hagar	Alle liedjes rond de bijbel J. Visser en N en R. van Essen
Want ik weet	Opwekking voor kinderen 174
Is er iets wat ik kan doen?	Opwekking voor kinderen 36
Ik wens je	Hemelhoog 114
Liefde, blijdschap, vrede	Hemelhoog 115

Auteur: PZ

God geeft Hagar een zoon

Inleiding

- Ben jij weleens iets vergeten?

Bijbelverhaal

Wanneer je even meekijkt door een kiertje van de tent, dan zie je daar een vrouw zitten. Dat is Sarai. Zij heeft ook een man. De man heet Abram, hij is buiten aan het werk.
Sarai en Abram zijn getrouwd. En God heeft beloofd dat Abram en Sarai vader en moeder zullen worden van een hele grote familie. Het zal zo'n grote familie worden dat niemand meer kan tellen hoeveel mensen erbij horen.
Maar wanneer zal dat gebeuren? Want als je stiekem even verder kijkt in de tent, dan zie je dat er geen kinderen spelen. Er is geen kinderbed of speelgoed. Er is alleen nog een andere vrouw in de tent. Zij heet Hagar en ze is de slavin, de helper van Sarai.

Misschien moeten we even gaan zoeken waar Abram is. Hij zal wel bij de dieren zijn.
Nee, daar komt hij. Hij is klaar met het werk en komt thuis, bij de tent, om te eten.
Sarai heeft samen met Hagar lekker eten gemaakt.
En als Abram en Sarai samen eten begint Sarai te vertellen. 'Zeg, Abram, jij vertelde toch dat we geduldig moesten wachten op een baby? Nou, ik denk dat het niet meer zal gebeuren. Jij zegt dat God het heeft beloofd. Maar we wachten nu al zo lang. Zou God het vergeten zijn? Hagar moet de baby maar krijgen. Het is misschien wel de bedoeling dat de baby in Hagars buik groeit.'
Eigenlijk denkt Abram ook dat er bij Sarai geen baby meer zal komen. Hij heeft ook geen geduld meer.

Na een poosje groeit er bij Hagar een baby in haar buik. Bij Sarai niet en Hagar plaagt haar daarmee. Hagar luistert niet meer naar Sarai want zij denkt dat ze belangrijker is.
Daar wordt Sarai boos van. Ze doet gemeen tegen Hagar, ze geeft haar vaak straf.
Daarom vlucht Hagar. Ze rent weg van de tent van Sarai en Abram.
Hagar rent de woestijn in. Een woestijn is een groot stuk land met zand en het regent er bijna niet. In de woestijn groeien niet zoveel bloemen of bomen en het is er vaak warm. Hagar is helemaal alleen in die warme, droge woestijn. Maar God zoekt haar op.

Een engel vertelt aan Hagar dat zij een zoon zal krijgen en dat hij Ismaël moet heten.
God zal voor hem zorgen, zijn familie zal groot worden. Hagar moet weer terug naar de tent van Abram en Sarai. Ze zal daar haar kindje krijgen. Maar eerst bedankt Hagar God die haar gezien heeft in de woestijn. Nu kan ze teruggaan. Nu is het goed. Een klein poosje later wordt Ismaël geboren. God zorgt voor hem en voor Abram, Sarai en Hagar.
Wat is God goed!

Auteur: KvdG

God komt op voor Hagar

Inleiding
Neem voor dit kindermoment een bijbel mee en leg die open bij Genesis 16. Begin een kort gesprekje over wachten.

- Moeten jullie weleens wachten? Waarop bijvoorbeeld? Wat vinden jullie daarvan?
- Is wachten altijd hetzelfde of zijn er verschillen? Is wachten op je verjaardag hetzelfde als wachten tot je beter wordt, wanneer je ziek bent? Wie kan het verschil uitleggen?

Vandaag gaat het over twee oude mensen die moeten wachten tot gebeurt wat hun is beloofd. Het is opgeschreven in deze bijbel. Hoe, dat ging ga ik je vertellen:

Bijbelverhaal
Herder Abram en zijn vrouw Sarai zitten in de koelte van hun tent. De dag is bijna voorbij. Slavin Hagar heeft hun eten gebracht. Samen kijken ze de jonge vrouw na als die terugloopt. Dan zegt Sarai: 'Weet je Abram, wij wonen nu al tien jaar in dit land waar die God jou naartoe geroepen heeft. Wij zijn oud geworden en soms ben ik bang dat wij sterven vóór het kind, waar God het over heeft, geboren wordt, weet je dat? Oude mensen, als wij, krijgen echt geen baby's meer en wie moet dan zorgen voor dit alles?' Ze wijst naar de tenten en de kuddes dieren die aan het grazen zijn. Soms kan ik er gewoon niet van slapen. Als je het mij vraagt is er maar één oplossing en dat is dat jij nóg een vrouw neemt. In dit land is dat niet gek en ik denk dat jij het best mijn jonge slavin Hagar kunt nemen. Als zij een kind krijgt zal dát 'ons' kind zijn. Dat zou mij minder spanning geven.'
Als ze haar plan heeft verteld kijkt ze naar haar man. Wat zal hij van haar plan zeggen? Abram kijkt haar aan en zegt even niets. Weet hij niet meer wat God hem pasgeleden in die donkere nacht onder de sterren heeft beloofd? Hij geloofde toen toch dat deze God doet wat Hij zegt? Is Abram vergeten dat God hem naar dit land riep en hem en Sarai een zoon heeft beloofd? Waarom helpt hij Sarai dan niet met wat hij zelf gelooft? Abram zucht. Hij kent het diepe verdriet van zijn vrouw om het kind dat niet gekomen is. Ze heeft gelijk, het duurt wel erg lang. Hij begrijpt het want het is ook zijn verdriet. Wat gaat hij zeggen?
In dit boek staat hoe het is gegaan. Ik zal lezen wat Abram tegen zijn vrouw zegt (vers 2 c): 'Abram stemt met haar voorstel in.' Dat betekent dat hij met dat plan gaat meedoen. Sarai is opgelucht en zal haar dienstmeisje over het plan vertellen. Als slavin kan Hagar niet 'nee' zeggen, want haar meesteres is de baas. Vanaf die dag hebben Sarai en Hagar dezelfde man. Niet lang daarna is Hagar bijzonder blij en gelukkig; ze heeft gemerkt dat ze een kindje verwacht. Ze weet heel goed dat dit bericht voor Abram en Sarai erg belangrijk is. Nu zij de moeder van Abrams kind wordt doet ze vaker wat ze zelf wil in plaats van naar Sarai te luisteren. Daar wordt Sarai boos en jaloers van. Ze doet extra haar best de baas te blijven over Hagar. Die moet gewoon doen wat zij zegt.
Regelmatig hangt er spanning in hun tent en behandelen ze elkaar ook niet met respect. Je kunt je voorstellen dat het er in Abrams gezin niet gezelliger op wordt.

Wanhopig schreeuwt Sarai naar Abram: 'Het is jouw schuld dat die meid niet meer naar mij wil luisteren. Jij moet er iets aan doen!' Abram haalt zijn schouders op: 'Sarai, jij moet dit oplossen. Vertel Hagar duidelijk dat ze naar jou moet luisteren.' Dat gebeurt, maar beter wordt het niet. Sarai laat Hagar werk doen dat voor de slavin met haar groeiende buik te zwaar is. Hagars leven wordt er veel moeilijker door.
Op een dag houdt Hagar het niet langer uit. Niemand neemt het in deze situatie voor haar op. Sarai niet maar Abram ook niet. Ze kan beter van hier weggaan. Als het zo gaat, kan ze nog beter dood zijn. Ze vlucht in de richting van de woestijn en kiest daarvoor een moment waarop niemand haar kan tegenhouden. Ze is hier helemaal klaar mee en kijkt niet één keer om. Ze wil maar één ding; weg van hier! Na een paar uur lopen ziet ze een waterbron; tijd om even te rusten. Moe van de warmte en de spanning doet ze even haar ogen dicht.
Plotseling hoort ze een ongewoon geluid. Bij het opborrelende water staat iemand die tegen haar begint te praten: 'Hagar, slavin van Sarai, waar kom je vandaan en waar ga je naartoe?' Hagar knippert even met haar ogen; deze persoon kent haar. 'Ik ben gevlucht voor mijn meesteres Sarai, vertelt ze eerlijk. De persoon bij het water blijft staan. Hagar hoort hem zeggen: 'Ga terug naar je meesteres, Hagar, en doe weer wat zij je zegt te doen. Ik zal jou veel kinderen geven. Zoveel dat je ze niet kunt tellen. Je verwacht nu een kind. Die zoon moet je 'Ismaël' noemen, want de HEER heeft gezien dat jij het moeilijk had. Die jongen zal een wilde jongen zijn die schopt en geschopt zal worden. Hij zal vaak ruzie hebben met anderen in de familie.'
Dan is het gesprek afgelopen. Hagar knippert met haar ogen, er komt een denkrimpel op haar voorhoofd. Het kan niet anders dan dat de God van Abram door deze persoon met haar gesproken heeft. Deze engel, heeft haar een boodschap van die God gebracht. Hoe bijzonder is dat. Ze buigt zich voorover en schept met haar handen vers water uit de bron. Als ze een slok genomen heeft zegt ze hardop: 'Ik geef deze bijzondere plek een naam. Ik noem deze waterbron 'Lachai Roï'. Dan weet iedereen dat er een levende God is die mensen echt ziet. Met een glimlach op haar gezicht wrijft ze zachtjes over haar buik waarin Abrams kind groeit. 'En jij kind, jij krijgt een naam die betekent dat God luistert; Ismaël! Dan staat ze op en gaat terug naar waar ze vandaan kwam. Dat was immers Gods opdracht. Thuis vertelt ze Abram wat er bij de waterbron is gebeurd. 'Jouw God heeft mij ook gezien en mij verteld welke naam ons kind moet dragen. Hij wil vast dat dit kind er echt bij hoort.' Niet lang daarna wordt de babyzoon geboren. Dankbaar en blij neemt Abram dit kind in zijn armen. Hij is 86 jaar, maar zijn stem klinkt krachtig en duidelijk als hij tegen het pasgeboren jongetje zegt: 'Jij bent mijn kind en jij zult Ismaël heten!'

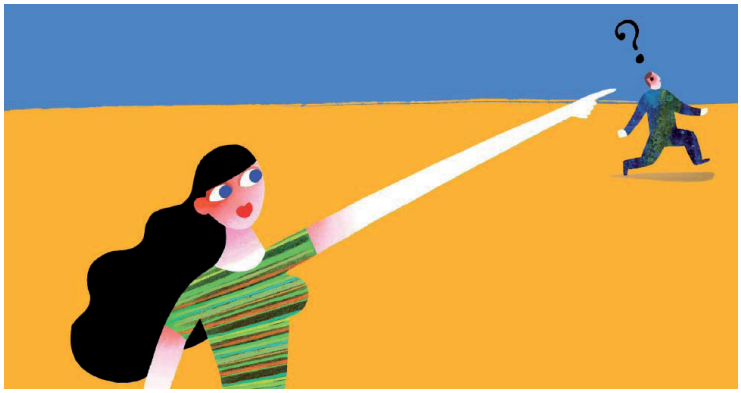
Om over na te praten

- Vonden Sarai en Abram wachten makkelijk, denk je? Hoe lang moesten ze al geduld hebben? Weet je ook waarom ze het niet makkelijk vonden?
- Vasthouden aan en geloven in wat God heeft beloofd vinden mensen meestal niet makkelijk. Wat zou kunnen helpen denk je?
- Hagar vlucht omdat niemand echt helpt in haar situatie. Dat voelde heel eenzaam. Wat vind je ervan dat God het voor haar opneemt. Hielp dat denk je bij het weer teruggaan?
- Denk je dat God nog steeds naar situaties van mensen kijkt? *(Lees daarvoor de woorden van 2 Kron. 16:9 een paar keer voor of schrijf ze op het bord)* Zegt dat iets over Gods manier van kijken naar mensen?
- Als er een gebed wordt uitgesproken denk dan aan volwassenen/kinderen die moeten wachten op genezing van een ziekte, of geduld moeten hebben voor een ander belangrijk ding in hun leven. Wachten maakt niet altijd blij. Dank dat God ons kent en ziet.

Zing ter afronding met elkaar een lied van vertrouwen: bijv. psalm 139:1, God kent jou vanaf het begin; OTH 402, Uw woord is een lamp: OTH.448

Auteur: JH

Je eigen fouten afschuiven op een ander

Inleiding
‘Matthijs, hou daar onmiddellijk mee op en kom hier!’, schreeuwt juf woedend door de klas. Geschrokken kijkt Matthijs op en weet maar al te goed dat het pesten van Carlijn niet goed is.
‘Het is niet mijn schuld, juf’, zo begint Matthijs, zoekend naar een excuus voor zijn pestgedrag. ‘Sem bracht me op het idee om Carlijn te pesten, ik moest het van hem doen. Het is zijn schuld’.
Juf, nog steeds boos, kijkt met priemende ogen naar Sem. Sem haalt zijn schouders op en vindt het maar niks dat Matthijs de schuld op hem afschuift. Snel zegt hij tegen juf dat hij toch niet verantwoordelijk is voor wat iemand anders doet?

Je hebt vast wel eens zoiets meegemaakt. Iemand haalt kattenkwaad uit en wijst vervolgens naar iemand anders als de schuldige. Zoiets gebeurt er ook in het verhaal van vandaag. Een verhaal waarin heel veel erge dingen gebeuren, maar waar we ook de trouw en de genade van God in lezen.

Bijbelverhaal
Het verhaal gaat over de geschiedenis van Abram en Sarai. Eerder had God aan Abram een groot nageslacht beloofd. Door Abram zullen alle volken van de wereld gezegend worden. Wat een grote belofte is dat voor Abram en Sarai. Er is echter één probleempje; Sarai wordt maar niet zwanger en beiden zijn ze al aardig op leeftijd. Ze zullen zich daar grote zorgen over hebben gemaakt. Misschien dachten ze wel dat God hen en zijn eigen belofte was vergeten.
Een heel menselijke gedachte. Wij houden niet van wachten. Als iemand iets belooft, dan moet het snel gebeuren, want anders hebben we er geen vertrouwen meer in of trekken we ons eigen plan.

Ook Sarai en Abram hebben geen vertrouwen meer in God en bedenken een plan ‘om God dan maar een handje te helpen’. In de tijd waarin Abram leefde kwam het wel voor dat als een (rijke) vrouw geen kindje kon krijgen, dat een slavin dan een kindje baarde. Dat kindje werd dan gezien als de rechtmatige erfgenaam van de (rijke) vrouw en man.
Deze gewoonte neemt Sarai over. Ze zegt tegen Abram haar man, dat hij maar bij haar slavin Hagar een kind moet verwekken. Dat kind zou dan de zoon of dochter van Abram en Sarai worden en zo zou Gods belofte toch nog waargemaakt worden.

Abram stemt in met het voorstel, meer vertrouwend op zijn eigen plan dan op Gods plan. Hagar wordt zwanger en gaat zich daardoor ook anders richting Sarai, haar meesteres, gedragen. Er ontstaat haat tussen beide vrouwen. Sarai pikt het opstandige gedrag van Hagar niet en geeft Abram de schuld van de hele situatie. En nu lijkt het alsof Abram het ook niet meer weet. ‘Doe maar met die Hagar wat je zelf wilt’, zegt hij tegen Sarai. En zo gaat het van kwaad tot erger. Sarai treitert, pest en vernedert Hagar op een ondragelijke manier. Het leidt ertoe dat de zwangere Hager het tentenkamp ontvlucht, de woestijn in.

Nadenken
Wat vind jij van het gedrag dat Abram en Sarai hier laten zien? Ze gaan met het leven van een mens (Hagar) om alsof ze er de baas over zijn. Dat is niet goed! Ook verlaten ze het pad dat God met hen had uitgestippeld. Abram en Sarai zijn hier zondig bezig. Ze gaan in tegen de wil van God en dat is zonde.
Misschien gek om te zeggen, maar ik ben blij dat dit verhaal in Gods Woord staat. Het laat zien dat de Bijbel geen boek is waarin de mensen als supergelovigen worden voorgesteld. Ook aartsvader Abram en zijn vrouw Sarai waren zondige mensen die dingen deden tegen Gods wil in.
En toch, God blijft trouw aan zijn belofte. Hij heeft beloofd dat Hij Abram en Sarai zal zegenen met een niet te tellen nageslacht en dat uit nageslacht de Here Jezus geboren zal worden, tot heil van alle volken. Hij zorgt er dan ook zelf voor dat dit zal gaan gebeuren.
Ook wij zijn zondige mensen en doen dingen die tegen Gods wil zijn. Wat een genade is het dan dat we altijd weer bij God terug mogen komen. Dat we tegen Hem mogen zeggen dat we verkeerde dingen hebben gedaan. Dat Hij ze wil vergeven en dat God trouw blijft aan de belofte die Hij jou bij je doop heeft gegeven: ‘Je bent van Mij, Ik ben voor je verkeerde dingen aan het kruis gestorven, maar ben weer opgestaan uit de dood en leef en jij mag met Mij leven’.
Dat is iets dat je je hele leven mag meenemen. Vergeet nooit dat je altijd weer mag terugkeren naar de levende God, bij Hem mag je schuilen, wat er ook in je leven gebeurt.

Bijbelverhaal-vervolg
God laat zien dat Hij niet alleen de God van Abram en Sarai is, maar ook van Hagar. Dat doet Hij op een bijzondere manier. Hij stuurt zijn engel. Die engel doet Hagar ook een belofte, namelijk dat ook zij een groot nageslacht zal krijgen. Hagar merkt hier dat de God van Abram ook

omziet naar een Egyptische slavin zoals ze zelf is en dankt God daarvoor.
De engel geeft Hagar ook een opdracht mee. Hij zegt dat ze terug moet keren naar Sarai en dat ze haar gehoorzaam moet zijn. God vindt het belangrijk dat relaties tussen mensen goed zijn, maar ook dat mensen niet de schuld afschuiven op een ander of weglopen voor datgene wat ze hebben gedaan.

Afsluiting
Weer even terug naar het begin van dit verhaal, naar Matthijs, Sem en Carlijn. Juf neemt Matthijs even apart. Ze zegt dat ze het niet goed vindt dat hij Carlijn pest en dat hij de schuld wil afschuiven op Sem. Matthijs begrijpt dat maar al te goed en samen met juf bespreekt hij hoe hij zijn slechte gedrag kan goedmaken. Even later zegt hij sorry tegen Sem. Het spijt hem dat hij hem de schuld wilde geven. Ook zegt hij tegen Carlijn dat hij haar nooit meer zal pesten en dat hij hoopt dat ze weer vrienden kunnen worden.
Matthijs vond het niet makkelijk om dit te doen. Gelukkig dat juf hem hierbij hielp. Maar nadat hij sorry had gezegd voelde hij zich enorm opgelucht en was hij blij dat hij weer vrienden met Sem en Carlijn kon zijn.

Kerntekst
'U bent een God van het zien. Want 'zei ze, 'heb ik hier niet Hem gezien die naar mij heeft omgezien?'
(Genesis 16:13)

Vragen:
1. Wat vind jij er van dat Abram en Sarai zo lang moeten wachten op de vervulling van Gods belofte?
2. Abram en Sarai maken een eigen plan. Zo denken ze dat ze God een handje helpen. Vind je dat een goed idee van hen?
3. Wachten wij ook nog op de vervulling van een belofte van God? Welke belofte is dat?
4. Matthijs vond het best lastig om sorry te zeggen tegen Sem en Carlijn. Zeg jij wel eens sorry tegen iemand als je verkeerd hebt gedaan? Hoe voelt dat dan? En zeg je wel eens sorry tegen God?

Auteur: GW

